

Temps era Temps
Josep Bayerri Raga

TORNAR A L'ESCOLA EN TEMPS DE CRISI

El passat dia 12 es van iniciar les classes del curs escolar 2012-2013. A les terres de l'Ebre hi haurà un total de 27.752 alumnes, fa o no fa com el curs anterior, a càrrec de 2.226 ensenyants. El nou curs es presenta difícil per a tots alumnes, professors i ciutadans en general

Mes de la meitat dels alumnes, 16.241, corresponen a l'educació infantil i primària, a impartir principalment per mestres, actualment tots s'anomenen professors, mentre que la resta 11.511 són estudiants de secundària o formació professional. Com sigui que al nostre país l'educació es obligatòria des dels 3 als 16 anys, es pot dir que la totalitat de xiquetes i xiquets, prop de 23.000 estan, o haurien d'estar a classe.

Enguany es trobaran amb les conseqüències derivades de la crisi i les mesures adoptades pels governants. Hi haurà un sis per cents menys d'educadors el que suposarà augmentar el nombre d'alumnes per classe, obligar els professors a impartir mes hores lectives i no disposar de personal per cobrir eventualitats o baixes temporals. Tancaran menjadors escolars per reduir despeses, hi haurà menys beques i ajuts per als alumnes necessitats i es reduiran molt els pressupostos dels centres. Per altra part, l'augment de l'IVA fa que el preu de llibres i material escolar experimenti un gran increment agreujat per la situació de les famílies, l'índex d'atur, les reduccions salarials, l'augment del cost de la vida i el fer front a despeses (hipoteques i préstecs) contretes en temps passats.

Els entesos diuen que l'estat del benestar es demostra, substancialment, en poder disposar de tres equipaments bàsics: educació, sanitat i serveis socials. Arribar a aconseguir que tothom pugui tenir accés a una educació gratuïta de qualitat ha estat un dels grans avenços de la nostra societat fet realitat especialment durant els darrers anys.

El 1890, fa poc mes d'un segle, al districte de Tortosa, tant sols el 41.2 per cent dels electors sabien llegir i escriure. Si es té en compte que els electors eren solament homes i que, es tractava de propietaris, artesans, industrials, comerciants, es a dir els nivells més alts d'instrucció, es pot concloure que els ciutadans que eren mínimament alfabetitzats no arribaven a la cinquena part de la població adulta total. Tortosa tenia una població d'uns vint mil habitants, uns 15.800 majors de 14 anys, dels que sabien llegir i escriure solament poc mes de 3.000 persones.

El primer centre d'educació pública fou l'Escola de La Mercè, la única a Tortosa durant molts anys, que aplegava un total de 800 alumnes dels 2.500 nois i noies en edat escolar (del 5 als 14 anys) que hi havia aleshores al municipi. Durant els primers anys del segle XX es crearen noves escoles públiques a Sant Llàtzer, Remolins i l'Escola de Jesús, el que feu que el nivell d'escolarització experimentés un notable ascens que es consolidà durant els anys de la República. A més de les escoles primàries, les iniciatives més importants d'aquests anys foren la creació de l'Institut de Segon Ensenyament i l'Escola del Treball, tots dos el 1928. Malgrat la creació de nous centres, les condicions eren però molt precàries tant pel que fa als edificis com els equipaments i especialment els sous dels mestres que eren força limitats "passes mes fam que un mestre d'escola" era expressió popular.

Durant la dictadura franquista es protegí molt l'ensenyament privat de les ordes religioses i no fou fins l'arribada de la democràcia que s'abocaren recursos a millorar l'oferta pública construint moderns edificis escolars (La Mercè, Ferreries, Cinta Curto, Temple, Jesús,...), dotant millor el professorat tant pel que fa a l'equipament com a la

formació permanent i l'assignació econòmica. El resultat ha estat que ara l'educació sigui la millor garantia per a consolidar una societat més justa, solidària i democràtica. Arribar a aquest nivell ha suposat molts anys d'esforços, lluites i sacrificis fins constatar que certament la millor inversió de futur es l'educació. Es lògic que els ciutadans es revoltin quan des dels governs es vol fer marxa enrere i desmuntar un sistema que s'ha demostrat eficaç per tal de disposar recursos amb els que ajudar la màfia de la banca.

Foto: Algunes relatives als alumnes entrant a una escola pública el passat dia 12